

Jaarplan 2019

September 2018

Postbus 5000
4700 KA ROOSEDAAL

www.rekenkamerwestbrabant.nl

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	5
1.1.	Inleiding	5
2.	Samenstelling	6
2.1.	Organisatie	6
2.2.	Samenstelling Rekenkamer	6
3.	Missie en werkwijze	7
3.1.	Missie	7
3.2.	Werkwijze	7
4.	Onderzoeksprogramma 2019	8
4.1.	Vorbereiding	8
4.2.	Reacties vanuit gemeenteraden	9
4.3.	Onderzoeksprogramma 2019	10
5.	Overige activiteiten in 2018	11
6.	Bijdragen gemeenten	12
6.1.	Bijdragen gemeenten 2018	12
	Bijlage 1 Contactgegevens	13

1. Inleiding

1.1. Inleiding

De gemeenten Bergen op Zoom, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout en Roosendaal hebben in 2016 om redenen van effectiviteit, efficiency en professionaliteit besloten tot continuering van de samenwerking van de rekenkamercommissies in de periode 2017 t/m 2020.

Doordat:

- de gemeenteraden een eensluidende Verordening hebben opgesteld
- de gemeenteraden dezelfde leden van de rekenkamercommissie hebben benoemd
- nadere afspraken over werkwijze en bekostiging zijn vastgelegd in een tussen de gemeenten gesloten Convenant

kunnen de rekenkamercommissies als één gezamenlijke rekenkamercommissie functioneren. Deze rekenkamercommissie voert haar taken uit onder de werknaam "Rekenkamer West-Brabant".

In het Convenant is bepaald dat de Rekenkamer voor 1 oktober het onderzoeksplan voor het navolgende jaar presenteert. Het onderzoeksprogramma wordt middels dit jaarplan aan de raden van de deelnemende gemeenten aangeboden.

2. Organisatie en samenstelling

2.1. Organisatie

Gemeentewet

Het functioneren van de Rekenkamer West-Brabant vindt zijn juridische grondslag in de Gemeentewet. In het kader van de dualisering is daarin opgenomen dat gemeenten een rekenkamer of rekenkamerfunctie moeten instellen. De rekenkamer(functie) onderzoekt de *doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur.*

Verordening Rekenkamercommissie en Convenant

In het kader van deze samenwerking hebben de gemeenteraden elk een gelijklopende "Verordening rekenkamercommissie" vastgesteld waarin de taken, bevoegdheden en hoofdlijnen in de werkwijze zijn beschreven. Met het oog op de praktische invulling is tussen de acht gemeenten tevens een "Convenant betreffende de samenwerking van rekenkamercommissies 2017 tot en met 2020" gesloten, waarin nadere afspraken zijn vastgelegd met betrekking tot de te volgen werkwijze en kostenverdeling.

2.2. Samenstelling Rekenkamer

De Rekenkamer West-Brabant kent de volgende samenstelling:

- De heer drs. R.J.A. Clayden, voorzitter
- De heer dr. J. Naafs, plv. voorzitter
- Mevrouw E.J.M. De Jong-Stabel
- De heer J.L. van Dongen.

De Rekenkamer wordt ondersteund door de secretaris, mevrouw ir. L. Maas.

3. Missie en werkwijze

3.1. Missie

Het functioneren van de Rekenkamer vindt zijn basis in de missie:

De Rekenkamer West-Brabant wil met zorgvuldig onderzoek en een positief-kritische houding bijdragen aan de transparantie van het gemeentelijk handelen en het verbeteren van de kwaliteit van het lokale bestuur.

Deze missie vormt het kader waarbinnen de Rekenkamer zijn activiteiten verricht.

3.2. Werkwijze

De werkwijze is vastgelegd in het Onderzoeksprotocol. Hierin zijn onder meer afspraken vastgelegd met betrekking tot de totstandkoming van het jaarplan, de inventarisatie en selectie van onderzoeksonderwerpen, de werkwijze bij de uitvoering van onderzoeken en de procedures van ambtelijk en bestuurlijk wederhoor.

Het Onderzoeksprotocol kunt u raadplegen op de website van de Rekenkamer, www.rekenkamerwestbrabant.nl.

Verder worden presentaties aan de raden gehouden door leden van de Rekenkamer over de resultaten van de onderzoeken.

4. Onderzoeksprogramma 2019

4.1. Voorbereiding

In de werkwijze van de Rekenkamer West-Brabant is voorzien dat bij de voorbereiding van het Jaarplan aan de raden van de deelnemende gemeenten de gelegenheid wordt geboden om een verzoek in te dienen voor de in het onderzoeksprogramma op te nemen onderwerpen.

Aan de raden van de gemeenten Bergen op Zoom, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Halderberge, Moerdijk, Oosterhout en Roosendaal is bij brief van 1 juni gevraagd hun verzoek met betrekking tot het onderzoeksprogramma 2019 kenbaar te maken. In de brief zijn door de Rekenkamer de volgende opties voorgesteld:

1. Handhaving

Het lokaal bestuur kent zowel op grond van landelijk als lokaal beleid een uitgebreid stelsel van wet- en regelgeving. Om te borgen dat regels en vergunningen worden nageleefd is een adequate organisatie van de handhaving essentieel. Het doel van het onderzoek is vast te stellen welk beleid de gemeente over handhaving heeft geformuleerd, en hoe in samenwerking met andere handhavingsorganisaties zoals regionale uitvoeringsdiensten, politie en brandweer uitvoering aan het beleid wordt gegeven. De Rekenkamer doet in 2018 in de gemeenten Drimmelen, Etten-Leur en Geertruidenberg reeds onderzoek naar het handhavingsbeleid.

2. Inkoop

De Rekenkamer heeft eerder (in 2008) in de gemeenten Geertruidenberg, Halderberge en Oosterhout onderzoek gedaan naar het inkoop- en aanbestedingsbeleid. In 2018 hebben de gemeenteraden van Moerdijk en Halderberge (wederom) Inkoop als onderzoeksthema gekozen. Onderzoek naar Inkoop is relevant, omdat er, zowel in wetgeving en professionalisering van de inkoopfunctie als in de ontwikkeling van het takenpakket van de gemeenten, veranderingen hebben voorgedaan. De centrale onderzoeksvraag is of het inkoop- en aanbestedingsbeleid en de uitvoering daarvan als doeltreffend, doelmatig, rechtmatig en integer kan worden aangemerkt.

3. Databeveiliging

Het is voor gemeenten van groot belang om de databeveiliging op orde te hebben. Gemeenten verwerken immers een grote hoeveelheid (privacygevoelige) data. De kwaliteit van hun dienstverlening is sterk afhankelijk van ICT. Tevens zijn er recente ontwikkelingen op het gebied van wet- en regelgeving, bijvoorbeeld de implementatie van de AVG. Het doel van het onderzoek is vast te stellen welk beleid de gemeente over Databeveiliging heeft geformuleerd en hoe uitvoering aan het beleid wordt gegeven (zowel qua inrichting van processen en systemen als in houding en gedrag). De Rekenkamer doet in 2018 onderzoek naar Databeveiliging in Roosendaal.

4. Afvalinzameling

Afvalinzameling is een terugkerend thema in de lokale politiek. Niet voor niets: het thema is onderwerp van veranderend (landelijk) beleid. Omgekeerd inzamelen, bijvoorbeeld, speelt of gaat spelen in veel gemeenten. Dit betekent dat restafval niet meer aan huis wordt opgehaald. Bewoners brengen dit naar een ondergrondse voorziening. Gescheiden afvalstromen worden juist meer thuis opgehaald. In regionaal verband is verder afgesproken om te streven naar 150 kg restafval per inwoner in 2017 en afvalloos te zijn in 2030. Het doel van het onderzoek naar afvalinzameling is vast te stellen welk beleid de gemeente heeft geformuleerd en hoe in samenwerking met (afval)organisaties uitvoering aan het beleid wordt gegeven.

5. Doorwerken van rekenkameronderzoeken

De Rekenkamer West-Brabant voert, zoals afgesproken in het convenant 2017-2020, ieder jaar een onderzoek uit binnen de deelnemende gemeenten. De Rekenkamer onderzoekt, binnen het gekozen thema, of het beleid van de gemeente doelmatig, doeltreffend en rechtmatig is. De eindrapportage hiervan bevat conclusies en aanbevelingen en een reactie van het college van B&W in hoeverre zij deze conclusies en aanbevelingen overnemen. Het doel van het onderzoek naar het 'doorwerken van rekenkameronderzoeken' is vast te stellen of het rekenkameronderzoek daadwerkelijk het afgesproken vervolg heeft gekregen.

Tevens is aangegeven dat naast de hiervoor genoemde onderwerpen door de gemeenteraad ook zelf onderwerpen voor het onderzoeksprogramma konden worden voorgesteld.

4.2. Reacties vanuit gemeenteraden

De gemeente Bergen op Zoom heeft bij brief op 15 augustus aangegeven dat de brief is behandeld in het Presidium. In die vergadering is bij meerderheid het onderwerp "Handhaving" als eerste voorkeur aangegeven. Een aantal fracties gaf aan het aspect van 'gebrek aan handhaving' en het waarom daarvan, graag bij de vraagstelling terug te zien.

Vanuit de gemeente Drimmelen zijn bij mail van 7 augustus de reacties ontvangen van raadsfracties. Uit de reacties blijkt een voorkeur voor het onderwerp "Inkoop".

Vanuit de gemeente Etten-Leur is op 9 juli jl. bericht ontvangen dat het seniorenconvent de voorkeur heeft uitgesproken voor het thema "Databeveiliging".

Vanuit de gemeente Geertruidenberg is bij mail 22 augustus 2018 medegedeeld dat geopteerd wordt voor onderzoek naar het onderwerp "Afvalinzameling".

Vanuit de gemeente Halderberge is op 22 juni 2018 bericht ontvangen dat de voorkeur uitgaat naar onderzoek naar het onderwerp "Afvalinzameling".

In de gemeente Moerdijk is in de vergadering van de commissie Bestuur en Middelen van donderdag 6 september jl. gesproken over de door de Rekenkamer aangedragen onderwerpen voor 2019. Door de commissie is gekozen voor het onderwerp "Handhaving".

In de gemeente Oosterhout is gekozen voor het onderwerp "Doorwerken van rekenkameronderzoeken".

De auditcommissie van de gemeenteraad van Roosendaal heeft bij brief van 3 juli als eerste voorkeur het onderwerp "Handhaving" opgegeven, met daarbij een verbreding met Toezicht.

4.3. Onderzoeksprogramma 2019

In aansluiting op de aangegeven voorkeur vanuit de betrokken gemeenten is besloten om:

- in de gemeenten Roosendaal, Bergen op Zoom en Moerdijk onderzoek te doen naar het onderwerp "Handhaving (en Toezicht)";
- voor de gemeente Halderberge en Geertruidenberg onderzoek op te nemen naar het onderwerp "Afvalinzameling";
- in de gemeente Drimmelen onderzoek te doen naar het onderwerp "Inkoop"
- in de gemeente Etten-Leur onderzoek te doen naar het onderwerp "Databeveiliging"
- en in de gemeente Oosterhout onderzoek te doen naar de doorwerking van de rekenkameronderzoeken.

5. Overige activiteiten in 2019

Naast de onderzoeksinhoudelijke taken zijn er ook enkele ondersteunende activiteiten die onderstaand kort worden toegelicht.

Jaarverslag

Conform de afspraken in het Convenant c.q. Onderzoeksprotocol zal de Rekenkamer voor 1 april 2019 het jaarverslag 2018 vaststellen.

Jaarplan 2020

Eveneens conform de afspraken in het Convenant c.q. Onderzoeksprotocol zal de Rekenkamer voor 1 oktober 2019 het Jaarplan 2020 vaststellen.

6. Bijdragen gemeenten

6.1 Bijdragen gemeenten 2019

In het "Convenant betreffende de samenwerking van rekenkamercommissies 2017 tot en met 2020" zijn in artikel 9, lid 1 de bijdragen per gemeente aangegeven.

In artikel 9, lid 2 van het Convenant is bepaald dat deze bijdragen met ingang van 1 januari 2018 jaarlijks verhoogd worden met de inflatiecorrectie op basis van de commerciële dienstverleningsindex. Het CBS heeft, in mei van dit jaar, het basisjaar van de commerciële dienstverleningsindex verlegd van 2010 naar 2015. De indexering van de gemeentelijke bijdragen wordt met ingang van het jaar 2019 gebaseerd op deze nieuwe reeks. De bijdragen worden daarom met een factor $102,5/100,7$, ofwel ca. 1,8%, aangepast.

Gemeente	Bijdragen 2019
Bergen op Zoom	€ 36.456
Drimmelen	€ 30.291
Etten-Leur	€ 32.796
Geertruidenberg	€ 29.481
Halderberge	€ 30.715
Moerdijk	€ 31.846
Oosterhout	€ 34.545
Roosendaal	€ 38.133
Totaal	€ 264.263

In de voorgaande jaren zijn de gemeentelijke bijdragen voor de onderzoeken in augustus van het lopende onderzoeksjaar in rekening gebracht. Dit werd gelijktijdig met de restitutie van het overtollige deel van de risicoreserve van het voorgaande jaar gecombineerd.

De onderzoeken worden in het begin van het jaar opgestart waarbij met de onderzoeksbureaus afspraken zijn gemaakt voor deelbetalingen naargelang de vordering van de onderzoeken. Deelbetalingen worden reeds in het eerste en tweede kwartaal van het lopende onderzoeksjaar gefactureerd en betaald, waardoor de ontvangsten en uitgaven van de Rekenkamer niet in de pas lopen.

De facturering aan de deelnemende gemeenten zal worden vervroegd naar ultimo december van het jaar voorafgaand aan het betreffende onderzoeksjaar. Rekening houdend met de betalingstermijn van maximaal 30 dagen, worden de bijdragen uiterlijk 31 januari van het lopende onderzoeksjaar door de Rekenkamer ontvangen. Hiermee worden de ontvangsten en betalingen beter in balans gebracht.

Bijlage 1 Contactgegevens

Postadres

Postbus 5000
4700 KA ROSENDAAL

Internet

www.rekenkamerwestbrabant.nl

E-mail

L.maas@roosendaal.nl